

Årsplan Skoie Gård

- et naturlig valg -

2022- 2023

Foto: Tone Larsen

Forord

Skoie gård drives av ekteparet Nils Frode og Tone Larsen. De har drevet gården siden 2000. Sammen har de tre barn: Ruben, Anna Lena og Remi Natanael.

Høsten 2001 startet de opp familiebarnehage i huset sitt sammen med Tones søster Rebekka Halvorsen. Litt senere ble låven innredet for barnehagedrift, og tatt i bruk.

Det ble etter hvert stor etterspørsel etter barnehageplass, så paret bestemte seg for å utvide driften til ordinær privat barnehage med plass til 25 barn. Ombyggingen av låven startet, og fra 01.08.2006 kunne de starte opp den nye utvidede barnehagen.

Paret har store områder ute som kan disponeres av barnehagen. Området har stadig fått utvidelser. Blant annet en stor grusbane, utescene, sykkelbane med gangbro over, brygge og båt. Vi har en stor grillhytte med vedfyring. *Tante Tone* og *onkel Frode* har også noe de kaller *Grotta* som er ei hytte innredet i gammel stil med bakerovn. Denne kan også barnehagen benytte seg av til ulike aktiviteter. Det er også blitt opparbeidet faste tursteder som blant annet *Piknikheia* og *Sjokoladeheia*. Januar 2017 stod det nye fjøset ferdig. Der er plass til flere dyr, og har eget høyloft. Barnehagen har også fått sin egen kafé som for tiden er satt på pause. Barnehagen sine lokaler ble pusset opp sommer 2020, med blant annet spiserom, kontor og garderobe til de ansatte.

Innholdsfortegnelse

1.0. ÅRSPLAN FOR SKOIE GÅRDSBARNEHAGE	5
1.1 Følgende lover og vedtekter regulerer vårt arbeid	5
1.2 Fagområdene med progresjon	6
2.0 RAMMEBETINGELSER FOR BARNEHAGEN	10
2.1 Barnehagen	10
2.2 Barnegruppa	10
2.3 Personalet	11
2.4 Personalsamarbeid	11
2.5 Møter:	12
2.6 Foreldresamarbeid	12
3.0 BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER	13
3.1 Friluftsliv	13
3.2 Gårdsdrift	13
3.3 Danning gjennom omsorg, lek og læring	14
3.3.1 Danning	14
3.3.2. Omsorg	14
3.3.3. Viktigheten av lek i barnehagen	15
3.3.4 Læring	16
3.4 Satsningsområder	16
3.4.1 Mobbing i barnehagen	16
3.4.2 Språkstimulering	17
3.4.3 TRAS	17
3.4.4 Sosial kompetanse	18
3.4.5 Barns medvirkning	18
3.4.6 Dokumentasjon	18
3.4.7 Samarbeid med andre instanser	19
3.4.8 Kosthold/5 om dagen barnehage	20
4.0 OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE	20
5.0 TRADISJONER I BARNEHAGEN	21
6.0 PRAKTISK INFORMASJON	22

Vår visjon

Vår barnehagedrift kan sammenfattes i ett ord: Trygghet.

Vi tror at barn lærer best når trygghet er oppnådd. De må ha trygghet til seg selv, til andre barn, voksne og omgivelsene.

På Skoie Gård skal alle barn bli sett for den de er, samtidig som de skal bli inkludert i fellesskapet. Vi vet at vennskap er viktig, og alle barn trenger venner. Det er ikke alltid like lett å knytte vennskapsbånd, og noen barn trenger ekstra hjelp for å skaffe seg venner. Personalet skal hjelpe barna ved å lære dem strategier for å komme inn i leken, og å forstå lekekodene som trengs.

Vi er opptatt av at personalet skal ha det bra sammen, og ha respekt for hverandre. Vi skal være trygge på hverandre, og på denne måten være gode rollemodeller for barna i barnehagen. Foreldre/foresatte skal være trygge på at barna blir møtt på en god og omsorgsfull måte. Vi ønsker å ha nært samarbeid med foreldre/foresatte, og gir klart uttrykk for at det er deres ønsker for barnet som skal ivaretas, og at vi som barnehage skal bidra med kunnskap og kjærighet til å nå disse mål og ønsker. Atmosfæren hos oss er preget av humor, raushet og omsorg.

Vi ser alltid frem til å møte nye barn og foreldre. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal få mulighet til å oppleve glede, trygghet, omsorg og vennskap i barnehagen. Det kjennes godt å bli møtt med et smil om morgenen og at noen er glad for å se deg. Vi ser det som en trygghet for dere foreldre å få en kort oppsummering av barnets dag når dere henter.

En del av vår visjon er *Der spirer får gro*. Skoie Gårdsbarnehage skal bidra, inspirere og skape grobunn for en bærekraftig utvikling.

Vi ønsker at barna skal:

- Være trygge på seg selv.
- Bli glad i naturen, og lære hvordan vi tar vare på den.
- Bli trygge på dyr, og ha god kunnskap om dyr og stell.
- Vite hvor maten vi spiser kommer i fra, og hva som er god og sunn mat.

1.0. ÅRSPLAN FOR SKOIE GÅRDSBARNEHAGE

Årsplanen er laget av Styrer, i samarbeid med personalet i Skoie Gårdsbarnehage. Den er godkjent av samarbeidsutvalget og eiere. Den er en grov skisse over planene for barnehageåret. Samtidig er det et arbeidsdokument for personalet i barnehagen og en informasjon til foreldre og eiere. Planen skal gi et pedagogisk bilde av barnehagen, der det går frem hva vi gjør, hvordan vi gjør det, og mål for aktivitetene.

1.1 Følgende lover og vedtekter regulerer vårt arbeid

- Lov om barnehager
- Rammeplanen for barnehager
- Forskrifter for miljørettet helsevern for barnehager og skoler
- Barnehagens vedtekter

Fra lov om barnehage § 1.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene»

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Rammeplanen for barnehager er en forskrift til loven. Målet med rammeplanen er å gi barnehagens personale, samarbeidsutvalget og styrer en forpliktende ramme å arbeide etter i planleggingen, gjennomføringen og vurderingen av barnehagens innhold. Rammeplanen skisserer en pedagogisk ramme alle barnehager skal jobbe etter, men det vil fremdeles være stor mulighet og frihet for den enkelte barnehage til å velge hva den vil vektlegge.

I rammeplanen er det angitt:

- Forpliktende mål som barnehagen skal arbeide i retning av
- Krav til det sosiale samspillet i hverdagen
- Syv fagområder som alle barn i barnehagen skal ha erfaring med i løpet av barnehageåret
- Et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek og læring er sentrale deler

Rammeplanen kan man finne på Utdanningsdirektoratet sine sider:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan>

(gjelder fra 01.08.2017)

1.2 Fagområdene med progresjon

I barnehagen har vi en aldersspredning på 1-6 år. Barna må få ulike utfordringer gjennom sine år i barnehagen. De skal oppleve at de lærer, og vi må finne en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. En måte å gjøre dette på er å dele barnegruppen inn i aldershomogene grupper, men også å kunne gjennomføre aktiviteter på tvers av disse gruppene.

I barnehagen jobbes det mye tverrfaglig. En del læring er planlagt og tilrettelagt, men mye av barns læring skjer gjennom hverdagsaktiviteter. Det er ulike aktiviteter i ulike aldersgrupper som sikrer progresjon.

Vi har laget en oversikt over de ulike fagområdene, hvilke mål vi jobber etter, og hvordan vi når disse målene. Her må man ta forbehold når det gjelder inndeling av alder, da barna lærer ulikt og har forskjellige forutsetninger.

Tiltak i trinn 1 vil videreføres i de neste alderstrinnene.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna får kjennskap til, og opplever et rikt språkmiljø, både verbalt og kroppslig.	Vi voksne bruker språket aktivt i det daglige. Vi benevner det vi gjør, vi bruker enkle rim og regler og vi synger sammen med barna. Vi lytter til barna. Vi bruker øyekontakt. Vi knytter tekst til bilde. Støtter barn som er lite aktive eller har sen språkutvikling
TRINN 2 3-5 år	Barna videreutvikler språket sitt og bruker et større og variert ordforråd. De begynner å sette ord på følelser.	Vi bruker eventyr, dramatisering, sanger, rim og regler. Vi leser bøker og har kims lek
TRINN 3 5-6 år	Barna bruker språket aktivt for å bygge vennskap og løse konflikter. Begynner å bli kjent med tall og bokstaver.	Vi bruker språkleker, tall, bokstaver og spill. Vi har kims lek, leser bøker, hører eventyr og fortellinger, Skolepirater. Lekegrupper. Teater, museer, konserter osv.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna skal få utfolde seg kroppslig og få kjennskap til sine kroppslige muligheter.	Barna får gode motoriske utfordringer ettersom vi er ute i skog og mark hver dag. De får do-trening, og vi har bleiefest når de slutter med bleie
TRINN 2 3-5 år	Barna skal videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk. De får erfaring med uteliv til ulike årstider.	Vi har fokus på sunt kosthold. Do-trening. Vi øver oss på påkledning. God håndhygiene etter dobesøk og før mat. Vi sykler og aker. Går turer i nærområdet. Gårdsuke- hvor kommer maten fra++
TRINN 3 5-6 år	Barna skal oppleve glede ved, og forståelse av hvordan en samtidig bruker og tar vare på miljøet og naturen. Barna får forståelse for sunt kosthold og respekt for egen og andres kropp og ulikheter. Barna skal lære å kjenne sin kropp og dens muligheter og begrensninger.	Økt bevissthet om hygiene og sunt kosthold. Vi er ute hele dagen i ulendt terreng. Vi samtaler med barna om ulikheter. Barna er sammen med barn i forskjellige aldersgrupper og har en bedre forståelse for ulikheter. Hinderløyper, bygge, spikke, sage og klatre i trær.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna opplever naturen. Undrer seg over naturen og gleder seg over den.	Vi er ute i skogen og nærmiljøet. Vi har eksperimenter. Vi lærer om livet på gården.
TRINN 2 3-5 år	Barna får kunnskap om dyr og planteliv. De får begynnende innsikt i miljøvern.	Vi ser på småkryp og finner ut hva de heter, og studerer dem. Vi følger utviklingen i naturen. Vi har enkel søppelsortering. Vi sår/planter.
TRINN 3 5-6 år	Barna lærer å iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om hendelser og ting.	Barna får begynnende kunnskap om livet fra fødsel til død. Barna får innsikt i produksjon av matvarer. Vi tar med søpla hjem fra tur. Kildesortering.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna får muligheter og ro til undring og tenkning	Bordvers og kristne barnesanger. Enkle bibelfortellinger.
TRINN 2 3-5 år	Få kjennskap til normer og verdier. Får kjennskap til kristne grunnverdier og tradisjoner og deres betydning.	De voksne møter barnas tro, spørsmål og undring med respekt. Kirkebesøk. Vi lærer om de kulturer og religioner som er representert i barnehagen, og kulturforskjeller. Høflighet. Følelser.
TRINN 3 5-6 år	Videreutvikle toleranse for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs bakgrunn.	Vektlegge gode samtaler. Være bevisste og reflekterte voksne. De voksne er åpne for samtaler, undring og tenkning. Vi har fokus på kulturer og religioner som er representert i barnehagen. Sanger knyttet til høytidene. Kirkebesøk.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna erfarer og er tilstede i nærmiljøet rundt barnehagen	Vi er ute i nærmiljøet. Blir kjent med dyrene i fjøset. Småturer i nærmiljøet.
TRINN 2 3-5 år	Lære at alle er verdifulle og viktige for felleskapet. Får kjennskap til ulike tradisjoner.	Vi er ute i nærmiljøet. Vi lærer om hvordan det var i <i>gamledager</i> . Vi har turer ut av barnehagen som: bondegårdstur, bibliotek, butikker vi bruker, bytur.
TRINN 3 5-6 år	Opplever at det tas like mye hensyn til gutter og jenter. Bli kjent med historie rundt nærmiljøet. Bli kjent med urbefolkningen.	Kjennskap til samene. Besøke arbeidsplasser. Vi bruker «Grotta» for å formidle om gamledager og tradisjon. Farge garn, bake lefser, lage ark. Markere FN- dagen.

ANTALL, ROM OG FORM

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna undrer seg og erfarer rom, form og størrelser	Telleregler, bøker og sanger. Sortering og former
TRINN 2 3-5 år	Barna leker med, og skaper ulike former og mønster. Begynner å tilegne seg matematiske begreper.	Kjennskap til former gjennom å tegne, fargelegge, male og bygge. Øve på telling gjennom å være ordensbarn. Lete etter former. Hånd/ fotavtrykk og se forskjellen på størrelsene. Enkle spill som Memory og Lotto
TRINN 3 5-6 år	Barna erfarer ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne. Erfare plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering.	Tegne, skrive og klippe former. Bruke og utforske størrelser, antall og måleenheter. Turer der vi leter etter former, størrelser osv. Regellek: grønt lys, haien kommer, alle mine duer kom hjem, Fisken i det røde hav. Foring av dyrene i fjøset.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

	MÅL	TILTAK
TRINN 1 0-3 år	Barna får utforske forskjellige materialer. Oppleve enkle eventyr. Blir kjent med barnekultur, som sanger, historie, rim og regler.	Legge til rette for at barna får oppleve og utforske forskjellige materialer. Formidler eventyr og fortelling gjennom enkel dramatisering.
TRINN 2 3-5 år	Få en oppgave, og lage ett ferdig produkt. Utforske egen kreativitet. Være med å dramatisere enkle eventyr.	Stimulere til kreativitet og lyst til utforskning. Lage kunstverk. Bli kjent med ulike metoder for kunst. Få lov til å være med å dramatisere enkle eventyr. Prøve ut selv.
TRINN 3 5-6 år	Få kjennskap til ulike metoder for forming. Få kjennskap til nærmiljøets kultur.	Bruke forskjellige formingsteknikker og variert materiale. Bruke nærmiljøet og besøke steder som formidler kultur.

2.0 RAMMEBETINGELSER FOR BARNEHAGEN

2.1 Barnehagen

Skoie gårdsbarnehage er en del av en bondegård, hvor husdyrhold og landbruk er en inkluderende del av virksomheten.

Sentralt ved en gårdsbarnehage er at barna følger aktivitetene på gården gjennom året. Vi sår om våren og høster inn om høsten. Barna lærer samtidig om hvordan vi kan bruke det vi høster inn.

En gårdsbarnehage gir barna mulighet til å være bonde, gartner, kokk og jeger på sine egne premisser. Barnehagens vedtekter danner en forpliktende ramme for barnehagens virksomhet og er i tillegg et avtaleverk mellom barnehagen og foreldre/foresatte.

En gårdsbarnehage er en arena for lek og læring. Barna får delta i aktiviteter som hører gården til, og får et forhold til historie og kulturarv. Dette innebærer å stelle dyr, dyrke mat, lage mat og bake. Vi formidler lokalhistorie, bruker redskaper og lærer barna gjennom å lære selv og delta. Vi inviterer eldre inn i barnehagen og lærer barna om tradisjoner.

2.2 Barnegruppa

Barnehagen har 25 plasser.

Vi ønsker at barnehagen skal ha et familiepreg, med en blandet aldersgruppe. De eldste barna har gått i barnehagen i noen år, og trenger andre utfordringer enn de minste. De små trenger å strekke seg etter de store, og de store trenger å lære seg å ta hensyn, og hjelpe de små. I løpet av uka deler vi barna inn i små grupper. Dette kan være både spontane eller planlagte grupper. Hensikten med disse gruppene kan være; å skape ro og konsentrasjon, fremme kontakt og stimulere vennskap mellom barn, eller trene på spesifikke områder som for eksempel språk, motorikk eller sosiale ferdigheter.

2.3 Personalet

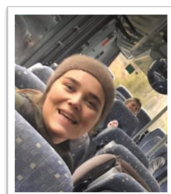

Nils-Frode Larsen: Eier. Ansvar for økonomi og personal. 50% , og ved behov
Tone Lill Larsen: Eier. Assistent/baker. Jobber i barnehagen ved behov.

Alina Risca:
Renholder
20%

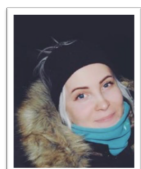
Connie Tjøm Pettersson:
Barnehagelærer
50%

Nora Borgen Govertsen:
Styrer/ Barnehagelærer
100%

Linda Torgersen:
Assistent
40%

Malene Sophie Sortland
Barselpermisjon

Rebekka Halvorsen:
Assistent
50%

Hilde Valand:
Barnehagelærer
60%

Benedicte Robetsen
Vikar

Evalill Aasene Erga
Barnehagelærer
55%

Christina Otilie Tjorteland Weber:
Assistent
50%

Anna Lena Bekkeli:
70%

2.4 Personalsamarbeid

Vi ønsker oss et miljø hvor både voksne og barn skal trives. Vi jobber for å ha et godt personalsamarbeid, hvor vi skal ha en åpen og respekterende holdning til hverandre på arbeidsplassen. God kommunikasjon mellom de ansatte er en forutsetning for å klare å arbeide mot felles holdninger og metoder som skal brukes i barnehagen. Personalet har en variert bakgrunn, og vi ser det som viktig å kunne benytte seg av den enkeltes egenart. Personalet kommer selv med innspill til kompetanseheving gjennom kursing og etterutdanning. Personalet har utarbeidet en felles kompetansehevingsplan i samarbeid med eiere.

2.5 Møter:

Personalmøter: Minst en gang i måneden.

Medarbeidersamtaler: 2 ganger i året (og ellers etter ønske og behov).

Oppfølgingssamtaler med nytilsatte.

Møte mellom pedagogene.

5 planleggingsdager i året.

2.6 Foreldresamarbeid

Barnehagens aller viktigste samarbeidspartnere er foreldrene. Grunnlaget for et godt samarbeid legges i den daglige kontakten når barna leveres og hentes. Denne kontakten betyr mye for oppbyggingen av et fortrolig forhold mellom hjemmet og barnehagen. Forholdet må bygge på åpenhet og tillit. Foreldrene må føle at de kan ta opp alt som opptar dem i forhold til barnet, selv om det innebærer kritikk av barnehagen.

For å skape et godt samarbeid med foreldre har vi:

Foreldretreff: I forbindelse med ulike fester og arrangement i barnehagetiden.

Foreldresamtaler: To ganger i løpet av et barnehageår, settes det av tid til fortrolige samtaler om det enkelte barn. Ellers etter ønske og behov fra foreldre og ansatte.

Foreldremøter: Er en arena hvor vi orienterer om barnehagens virksomhet og fremtidige planer. Det er også et sted hvor vi ønsker at foreldrene skal komme med innspill og ønsker.

Samarbeidsutvalget (SU): Hvert år velger foreldre og de ansatte en representant hver, som sammen med eier danner et samarbeidsutvalg. Barnehagens styrer fungerer som sekretær for SU og har møte-, tale- og forslagsrett, men ingen stemmerett (med mindre vedkommende er valgt medlem). SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

I år består SU av følgende:

2022-2023

Foreldrerepresentant: Ole Alexander Jensen

Eier: Frode Larsen

Styrer: Nora Borgen Govertsen

Representant for personalet: Christina Otilie Tjorteland Weber

Informasjon: Hver måned blir det laget en månedsplan/brev til foreldrene, der det orienteres om hva som skjer påfølgende måned. Denne er lagt ut på barnehagens egen facebookside. Denne kan også fås på mail.

Taushetsplikt: Alle som arbeider i barnehagen har underskrevet taushetsløfte. All informasjon som blir gitt oss, blir behandlet konfidensielt. Foreldrerepresentanten har også taushetsplikt i saker som måtte bli tatt opp på personlige plan.

Fotball for fedrene: Hver onsdag arrangeres det uhøytidelig fotball-trening for fedre i barnehagen. Dette skaper et godt grunnlag for å bli trygge på hverandre gjennom lagspill og moro. Har du lyst til å delta så ta kontakt med Frode.

Mødrenes aften:

Det hender vi arrangerer mødrenes aften i barnehagen. Da har vi ulike temaer eller hyggekvelder der vi lager ulike ting sammen.

3.0 BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER

3.1 Friluftsliv

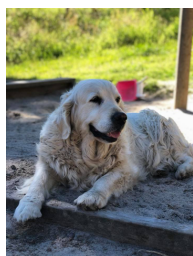
Naturen er viktig å bli glad i slik at den blir godt tatt vare på. Barna i Skoie gårdsbarnehage er mye ute i skog og mark. Det er korte eller lengre turer. Barna bruker sansene sine. De lukter, ser, hører og smaker. Det er opplevelsen i naturen og undringen over det mangfoldet som er der, som inspirerer barna i videre lek. Barna studerer insekter, fugler, dyr og planter. De stiller spørsmål, diskuterer og finner svar. De ser naturen skifte «drakt» fra høst, vinter, vår og til sommer.

Naturen er et perfekt sted for barna å bruke

kroppen. Den byr på ulendt terreng, trær og klatrestein som gir utfordringer på balanse og bevegelse. Ute-aktivitetene gjør barna sterke i kroppen, og legger et godt fundament for å velge friluftaktiviteter senere i livet. Barna lærer å elske naturen. Hos oss er det ikke noe som heter dårlig vær. Barna trives så lenge de er varme og tørre.

3.2 Gårdsdrift

Mange barn har lite daglig kontakt med dyr. Vi i barnehagen ønsker at barna skal omgås dyr. De treffer dyrene i fjøset og ute i det fri. Stell av dyrene er en del av våre aktiviteter i barnehagen. Vi voksne skal være trygge på dyrene vi har i barnehagen. Vi oppsøker også andre gårder som Lindland gård og Solveig sin gård. Dette gjør vi for å hilse på dyr vi ikke har i barnehagen.

Kontakt med dyr gir en effektiv økning av den emosjonelle læringen, øker selvtilliten i form av mestring, gir barna større sosial trygghet og utvikler evnen til empati.

Målet er ikke å rekruttere og lære opp en ny generasjon bønder (selv om det også er viktig), men vi ønsker at barnet skal oppleve glede og mestring gjennom fôring og stell av dyrene. Vi ønsker de skal oppleve det gode samspillet og det sosiale fellesskapet mellom dyr og mennesker. Vi ønsker også å bidra til at barna skal lære hvordan vi mennesker og dyr trenger hverandre.

Fôringen og stellet skal ikke være tvang, men lystbetont og frivillig. Det skal gå på omgang mellom barn og voksne. Vi ønsker å gi dem som har liten erfaring med dyr, muligheten til å

venne seg til dem. Barna skal ikke presses inn i situasjoner der de føler seg utrygge. Vi ønsker barna skal få et uproblematisk forhold til at dyr dør, likeså som når det får liv. Dette vil vi skal gjøres på en naturlig måte, altså gjennom direkte erfaringer og opplevelser med dyr. Barna får følge og oppleve en bondegårds rytme gjennom årene de går her, og får ta del i typiske gårdstradisjoner på ulike områder. Vi synes det er viktig å formidle positive holdninger og kunnskaper om dyr, og om livet på en gård før og nå.

Dette vil vi oppnå ved at:

Barna tar del i det daglige stellet av dyrene.

Vi er ofte i fjøset også utenom fjøstid. Besøker dyrene, prater med, og om dem.

Koser og steller med dem.

Barna får være med på, og iaktta det som er dyrenes års syklus på en gård.

Barna tar del i matlaging, og vi spiser ofte av det dyr og naturen gir oss.

Forming med ull, og naturmateriale.

Barna lærer sanger om ulike gårdsdyr, og vi bruker gjerne dyrene som utgangspunkt i eventyr, fortelling og lek.

3.3 Danning gjennom omsorg, lek og læring

3.3.1 Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å reflektere over egne handlinger og væremåter. Barnehagen skal i samarbeid, og nær forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek. Barnehagen skal fremme læring om danning som grunnlag for allsidig utvikling.

3.3.2. Omsorg

Barnets første tid i barnehagen vil preges av ekstra tett og nær voksenkontakt. Barn trenger å knytte seg til voksne for å etablere en trygghet. Vi skal jobbe for at alle nye barn og foreldre skal føle seg trygge og ivaretatt. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagen og komme til uttrykk når barna leker, lærer og deltar i rutinesituasjoner.

For å sikre trygghet for barn og voksne, har barnehagene i Lindesnes benyttet seg av Jåttå-modellen. I Skoie Gård tar vi utgangspunkt i denne modellen. Vi begynner med et første møte i form av Førstesamtale. Her blir vi kjent med ditt barn, og deres rutiner. Vi har så besøksdag,

der alle de nye barna kommer og hilser på. Alle barn og foreldre er hjertelig velkomne til å komme på besøk flere ganger før oppstart. De første dagene i barnehagen er foreldrene med, og da er man på «besøk». Etterhvert tar de ansatte i barnehagen mer og mer over, til foreldrene føler seg trygge nok til å gå bort en liten stund. Til slutt er foreldrene borte lengre og lengre, helt til barna kan være en hel dag alene i barnehagen.

3.3.3. Viktigheten av lek i barnehagen

Barnehageloven poengterer viktigheten av lek for barn.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling» (Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum).

Leken er barnas aller viktigste aktivitet. Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Å få delta i lek, og å få venner er grunnlaget for barns trivsel og er menings-skapende i barnehagen.

Lek er ikke bare lek. Lek gir glede, og er lystbetont samtidig som den er barns viktigste arena for læring. Lek er læring. Å leke er «å late som om». Fantasien får fritt spillerom samtidig som leken gir orden, spenning og er en forberedelse til den voksnes verden. I lek gjør barn erfaringer, utforsker og bruker fantasien.

Mål:

- Lange leke og læringsperioder
- Bruke hele barnehagen som læringsarena
- Se det enkelte barn

Tiltak:

- Tilrettelegging av materiell og utstyr
- Muligheter for allsidige aktiviteter
- Voksne som inspirerer og tilrettelegger
- Tid til lek
- Kursing av personalet

For at leken skal blomstre trenger barna tid, plass og noe å leke med. Leken trenger også næring som enkeltbarnet får gjennom erfaringer og opplevelser både i barnehagen og barnehagens nærmiljø. Vi ser ofte at barn leker ting de har opplevd eller deltatt på. Barn trenger trygghet, trivsel og omsorg i barnehagen, for å våge å kaste seg ut i leken. For å ivareta leken deles barnegruppen av og til opp i smågrupper. I barnehagehverdagen har vi lagt vekt på god tid til lek, og vi er opptatt av at dagen ikke skal bli for mye oppstykket.

”I leken blir barnet ett hode høyere enn seg selv”

Lev Vygotsky

Lekende barn er:

Glade barn

Fornøyde barn

Lærende barn

Barn med sosial kompetanse

Barn som tør å være seg selv

Fantasifulle og nysgjerrige barn

Barn som opplever og erfarer

Barn som utforsker

Konsentrerte barn

Voksenstyrte aktiviteter ønsker vi i størst mulig grad å legge naturlig inn i barnehagehverdagen.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet.

3.3.4 Læring

Læring skal foregå i det daglige samspillet i barnehagen, og er knyttet tett sammen med omsorg, lek og danning.

I barnehagen skal barna få støtte til å utvikle egen nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst, samt bidra til et grunnlag for livslang læring og danning. I barnehagen er læring knyttet til både formelle og uformelle læringssituasjoner, og fagområdene må knyttes til både formelle og uformelle læringssituasjoner gjennom hele dagen. Vi legger til rette for at barna skal få utfordringer på sitt nivå, og oppleve gleden ved å strekke seg. Barn tilegner seg læring ved å bruke varierte sanseopplevelser, og ulike barn fenges av ulike innfallsvinkler.

3.4 Satsningsområder

3.4.1 Mobbing i barnehagen

Nulltoleranse for mobbing i barnehagen er et fokusområde vi arbeider mye med. Mobbing hører ikke hjemme i en god barndom. Alle barn har rett til en trygg og god hverdag. Det å kjenne seg inkludert og ønsket, skal være en selvfølge for alle barn. Mobbing kan ofte skje når det ikke er voksne tilstede, derfor prøver vi til enhver tid å være i nærheten eller sammen med barna. Vi har god oversikt over barnas lekeområder, og vi voksne i barnehagen er bevisste på å plassere oss rundt der barna er slik at vi hele tiden kan gripe inn og veilede om det skulle oppstå konflikter. I barnehagen er det få barn, og dette mener vi bidrar til at barna blir trygge på barn og voksne. Det gjør at vi voksne i barnehagen lettere kommer inn på hvert enkelt barn og lærer dem å kjenne. Vi prøver hele tiden å være engasjerte voksne som er tilstede i leken. Vi voksne forplikter oss til å handle omsorgsfullt ovenfor alle barn. Vi skal også til enhver tid være gode rollemodeller for barna.

Vi har i vår barnehage bevisst valgt og å ikke delta i ferdig tilrettelagte opplegg som andre barnehager har, men vi har utarbeidet vårt eget opplegg. Vi har utarbeidet et pedagogisk opplegg med figurer som har ulike karaktertrekk som barna lett kan kjenne seg igjen i.

3.4.2 Språkstimulering

«Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen» (Kunnskapsdepartementet, 2011, s. 29).

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Samhandling gjennom kroppsspråk, og lek med lyder er en vesentlig del av barnets måte å nærme seg andre mennesker på. De ansatte må oppfatte og bekrefte barns uttrykk, og samtidig setter ord på deres inntrykk og opplevelser. Dette er avgjørende for videre utvikling av talespråket. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Kommunikasjon i barnehagen vil foregå i et vekselspill mellom å motta og å tolke et budskap, og selv være avsender av et budskap. Vi ønsker at barna skal oppleve glede i møte med språket uten opplevelse av mas og jag. Våre mål innenfor dette tema er at barna skal:

- Lytte til lyder og rytmer
- Bli kjent med bøker, sanger og bilder
- Lytte, observere og gi respons i gjensidig samhandling.
- Bruke språket for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer. Løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær

Vi vil i hovedsak jobbe med de to første punktene i de faste rutinesituasjonene. (samling, måltid, påkledning etc.). De to siste punktene vil vi jobbe med i samspill med barna, i rollelek og i hverdagsaktiviteter.

Dette vil vi gjøre ved:

- Å skape et miljø hvor barn og voksne opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling og samtale.
- Å oppmuntre til å lytte, samtale og å leke med lyd, rim og rytme ved hjelp av språk og sang.
- Å fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne. Slik at barn føler glede ved å kommunisere, og har trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen.

3.4.3 TRAS

Senter for leseforskning har gitt ut et observasjonsskjema som heter TRAS – Tidlig Registrering Av Språkutvikling.

Dette bruker vi som et verktøy når vi observerer språkutviklingen. Dette er et skjema som kun blir fylt ut på barn der vi er i tvil om har en normal språkutvikling, og det vil alltid bli avklart med foreldrene til de barna det gjelder på forhånd.

Språk er sentralt når det gjelder læring og sosial kompetanse og språket deles inn i følgende punkter i dette skjemaet; samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, ordproduksjon, setninger. Ved bruk av dette kan vi bli oppmerksomme på evt. problemer hos barn i forhold til språk, og tiltak kan fort bli satt i gang.

3.4.4 Sosial kompetanse

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med andre barn og voksne. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser, og det skjer i alle situasjoner i løpet av dagen.

Vi er opptatt av at barna skal ha respekt for alle medmennesker, både barn og voksne. I barnehagen er det mange som krever oppmerksomhet, og dermed må vi lære oss å vente på tur. Vi ønsker at alle barna skal møte hverandre på en god måte og at vi skal tåle litt av dem vi er i sammen med. Vi voksne skal være gode forbilder for barna og være tilstede der barna er. Vi skal ikke bare løse konflikter for barna, men være der for å hjelpe dem til å finne andre løsninger. I hverdagen er vi bevisste på at barna skal lære seg å hjelpe hverandre, og at de skal kunne spørre på en fin måte.

Vi skal lære alle barna til å bli trygge på seg selv. De skal tørre å stå for det de mener er viktig, og de skal være trygge på at de blir sett og hørt uansett.

Vi skal lære å tape og vinne med samme sinn!

3.4.5 Barns medvirkning

Barnehagelovens §3 slår fast at barn i barnehage har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens virksomhet, dette gjelder alle barns rett til medvirkning i barnehagen.

De voksne skal spille på lag med barna. Barna skal vite at deres meninger blir hørt og tatt på alvor. Dette betyr ikke at barna skal få bestemme og få viljen sin til enhver tid, men at vi har respekt for barna og deres meninger.

For at barnas medvirkning skal synes, må det være gode relasjoner mellom voksne og barn. Det er vi voksne som kjenner rammebetingelsene og hva vi er forpliktet til i forhold til barnas lek, læring og opplevelser i barnehagen. Dersom vi klarer å legge rammebetingelsene på barnas premisser, så kan de videre vise oss hva som er viktig for dem. Dette innebærer samtidig at vi voksne må være villige, og i stand til å kunne oppgi en viss grad av kontroll. Barnehagen har en fast dagsrytme, men barna er allikevel med på å forme sin egen dag. De bestemmer hvem og hva de vil leke med, de er med på å bestemme hva de skal ha på maten, de kommer med ønsker om hvor vi kan dra på tur, og de kommer med ønsker til hva slags aktiviteter vi kan ha. Vi har satt av mye tid til frilek på dagsplanen og dermed kan vi lett rokkere på planene alt etter hva barna måtte ønske. Det er ikke alltid lett å tilfredsstille alle ønsker, så de lærer seg at det ikke alltid går deres vei.

Et eksempel på barns medvirkning kan være at vi skal på en tur til et fastsatt sted. På turen kommer vi over en kjempe fin blåbærtue med masse blåbær. Barna vil heller stoppe her og kose seg med blåbær enn å gå dit vi hadde tenkt. Da tar vi barna på alvor og stopper der istedenfor dit vi skulle.

3.4.6 Dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon er et utvalg av virkeligheten i et begrenset tidsrom.

Dokumentasjon kan arte seg i form av fotografier, tegninger, fortellinger eller ting som barna har funnet i naturen. Å dokumentere er å fange hverdagen til barna og bruke dette for videre refleksjon over det pedagogiske arbeidet med barna. Dokumentasjon kan også være alle observasjoner som er gjort av barna. I barnehagen bruker vi ulike observasjonsmateriale som

TRAS og ALLE MED. Vi som jobber i barnehagen iakttar og deltar i barnas aktiviteter, og vurderer daglig vårt arbeid, våre handlinger, barnehagens innhold og virksomhet. Dette er viktige overveielser, men gir lite systematisk og dokumenterbar informasjon om barnehagens innhold.

Vurderingsarbeidet av innholdet i barnehagen skal være med på å støtte oss i den videre planleggingen, derfor er det viktig at den gjøres jevnt underveis, at alle aktørene er på banen (personal, barn og foreldre), og at den dokumenteres.

Hver dag legges det ut bilder på Facebookgruppen som foreldrene er medlem i, og det er blant annet slik vi dokumenterer barnehagens arbeid.

Evalueringemetoder:

- Faste evalueringsmøter i personalgruppa
- Observasjon
- Brukerundersøkelser
- Barnesamtaler (med de største barna i barnehagen)

Hva skal evalueres

- Det enkeltes barns trivsel og utvikling, og barnegruppas fungering
- Barnehagens innhold
- Personal og foreldresamarbeid
- Barnehagen som organisasjon

Dokumentasjon av møter og informasjon

- Årsplanen
- På foreldremøter / kontaktmøter
- I barnehagens planleggingsarbeid
- I periodeplaner/ mnd.-planer
- Oppmøteprotokollen og barnehagens beskjedbok

3.4.7 Samarbeid med andre instanser

Barnehagen har behov for ulike samarbeidspartnere for å kunne gi et godt tilbud til barna.

Barnehagepersonalet trenger impulser, kunnskap og råd fra ulike hold for å kunne:

- Gi et helhetlig tilbud til den enkelte
- Utvikle og utnytte barnehagens ressurs til det beste for barnehagen som helhet

Barnehagens viktigste samarbeidspartner er hjemmet. Vi ønsker å ha en åpen og god dialog med hver enkelt av dere som foreldre/foresatte. Dette er viktig for samarbeidet best mulig om det enkelte barns opplevelser og utvikling.

Barnehagen kan fra tid til annen ha behov for å samarbeide med PPT, for å få råd og tilrettelegging for enkeltbarn som trenger litt ekstra hjelp. I den sammenheng kan det også hende at man trenger hjelp av en spesialpedagog som kommer inn i barnehagen og jobber med barna. Det er viktig å poengtere at det aldri blir satt i gang noen tiltak uten først å ha klarert dette med foreldrene.

Barnehagen samarbeider også med barnehageenheten, helsestasjonen, kommunelegen, barnevernet og skolene i distriktet.

3.4.8 Kosthold/5 om dagen barnehage

BARNEHAGE

Vår barnehage er meldt inn i fem om dagen. Det vil si at vi er opptatt av at barnehagen skal ha et sunt kosthold. «Fem om dagen» ønsker at barn skal bli glad i å spise mer frukt og grønnsaker og har ulike metoder for å oppnå det. De har en egen hjemmeside som kan benyttes, hvor man finner informasjon og ulike oppgaver som kan gjøres sammen med barna.

Matvaner etableres tidlig, og innholdet i måltidene som serveres er av stor betydning. Gode vaner har man med seg hele livet. Mat og måltider er en sentral del av den daglige virksomheten i barnehagen, og måltidene i barnehagene utgjør en betydelig del av barnets totale kosthold. Alle måltid blir kjøpt inn og tilberedt av barnehagen, så barna trenger ikke å ha med noe hjemmefra. vi ønsker å gi barna en positiv opplevelse knyttet til mat. Hver dag dekker vi et koselig frokostbord med sunt og hjemmelaget brød og et variert påleggsutvalg. Til maten serverer vi gjerne oppkuttet grønnsaker som paprika og agurk eller salat, barna får også melk og vann. Hver dag smører vi niste til lunsjmåltidet, som vi spiser ute. Minst en gang i uka serverer vi også et varmt måltid. Barna er gjerne med på å forberede dette måltidet som vi også spiser ute. Barnehagen har gassbrennere eller vi kan lage maten på bål ute i skogen. På vinterstid har vi gjerne flere varme måltider i uka.

Fem om dagen har noe de kaller for “SPIRE” som innebærer at barnehagen skal

- **S**ervere oppkuttet frukt og grønt som en del av måltidene hver dag.
- **P**raktisere fruktfest
- **I**nformere ansatte og foreldre om 5omdagen. Kosthold som tema på foreldremøter.
- **R**apportere på egne medlemssider
- **E**-læringskurs for alle ansatte gjennomføres i fellesskap eller enkeltvis. Kurset er gratis.

4.0 OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Barnehager og skoler i Mandal kommune har blitt enige om felles punkter som alle skal kunne før skolestart. Dette er for at alle skal ha likt utgangspunkt selv om barna kommer fra forskjellige barnehager.

1. Kunne skaffe, være og beholde en venn
2. Leken: Invitere andre med/ spørre seg selv med/ avslutte på en god måte

3. Hevde seg positivt i barnegruppa
4. Holde orden på plassen sin og kle på/av seg selv
5. Hilse med høyre hånd og med blikk-kontakt
6. Rekke opp hånden og vente på tur
7. Funksjonelt blyantgrep og å skrive navnet sitt/noen bokstaver i navnet sitt
8. Dotrening alene (tørke seg selv) både inne og ute på tur

Dette vil det bli informert om på foreldremøte og i foreldresamtalen og det vil også bli jobbet med i barnehagen gjennom hele året. De eldste i barnehagen har sin egen «skoleklubb» som kalles «Skolepiratene» der vil de få et tilrettelagt opplegg. Målet med skolepiratene er å skape et godt samhold mellom barn på samme alder, og å gjøre dem motiverte til å begynne på skolen. Vårt store ønske er at alle skal glede seg til første skoledag.

For å få til en best mulig overgang mellom barnehage og skole er det også nødvendig å gi skolen informasjon om det enkelte barn. Mandal kommune har utarbeidet et skjema som er likt for alle barnehagene. Dette skjemaet blir fylt ut i barnehagen, for deretter å bli sendt hjem til foreldrene. Foreldrene kan da i fred og ro lese igjennom og trekke fra eller legge til opplysninger som de synes er viktig at skolen vet om. Skjemaet blir så levert tilbake til barnehagen og sendt felles til barnehageetaten. Fokuset på det vi overleverer til skolen skal være på det barnet kan og mestrer, og på hva barnet trenger særskilt hjelp og støtte til. Dette er noe som vi vil ta opp på foreldresamtalene i løpet av det siste året i barnehagen.

5.0 TRADISJONER I BARNEHAGEN

Bursdager:

Barnas bursdag blir feiret i barnehagen. De møtes av flagg om morgenen og en hilsen på tavla. Barnet får sin egen bursdagssamling hvor vi synger, tenner like mange lys som barnet er år. Vi lager en ekstra god frokost denne dagen. Bursdagsbarnet får sitte på en «trone» med krone på hodet mens vi har samling.

Bleiefest:

Når et barn har sluttet med bleie ønsker vi i barnehagen å markere dette litt. Vi har da en bleiefest. Det skjer i samlingsstunden der vi koser oss med popcorn, og barnet får en liten premie.

Nissefest:

Barna kler seg i røde klær, og gjerne nisseluer. Vi koser oss med julegrøt og synger julesanger.

Julespillet

Tante Tone har regien på julespillet, hvor barna er skuespillere og fremfører juleevangeliet. Dette foregår på en ettermiddag like før jul, ute ved scenen ved Lavvotunet. Etterpå er det en enkel servering til alle fremmøtte. Dette er for hele familien.

Barna blir også med på julevandring i Harkmark kirke hver jul, eller kirken kommer på besøk til barnehagen.

Valentin

Barna lager hjertekort og sier fine ting om hverandre som skrives ned på kortet.

Karneval

Barna kler seg ut etter et angitt tema, som for eksempel hakkebakkeskogen, Noas ark o.l. Det er viktig for oss at dette er tema som foreldre kan finne kostymer til hjemme uten å måtte kjøpe nytt.

Sommeravslutning

Barn og foreldre inviteres til en felles avslutning av barnehage året. Her blir det grilling, underholdning og utdeling av gaver til barna.

6.0 PRAKTISK INFORMASJON

Vi ser gode er faringer med å starte dagene utendørs, og håper å gjennomføre dette utover høsten. Fra august til september/oktober begynner vi dagene ute. I april begynner vi igjen å møtes ute på lekeplassen. Barna må derfor komme ferdig kledd ute.

Dagsrytme

- 07.30 Barnehagen åpner
- 07.30 -09 Frilek ute/inne
- 09.00 Frokost
- 09.30 Samling
- 10.00 *Vi kler oss til å gå ut*
- 10.30 Fjøsstell/ grupper
- 10-12 Frilek/tur/ grupper
- 12.00 Lunsj
- 12.30-14 Aktiviteter/frilek
- 14.00 Frukt
- 15.00 Vi kommer tilbake til gården
- 15-16.15 Frilek ved gården
- 16.15 Barnehagen stenger

ÅPNINGSTIDER: 07.30 til 16.15. **Ved henting etter stengetid tilkommer ett gebyr på 300,- pr påbegynte kvarter.**

KJERNETID: 09.30 – 15.00. De fleste fellesaktivitetene skjer i dette tidsrommet. Ring eller send SMS dersom du ønsker å bringe barnet senere/hente tidligere. Det er viktig for oss å vite dersom vi skal gå på tur eller lignende.

FRAVÆR: Vi ønsker at dere gir oss beskjed på morgenen dersom barnet er sykt eller skal ha fri fra barnehagen. Gi gjerne beskjed om sykdommen, i tilfelle smitte.

HENTING: Vi må ha melding om hvem som henter barnet, dersom det ikke er foreldre/foresatte.

PARKERING: Ikke stå på tomgang når du leverer/henter ditt barn. Tenk miljø. Veldig lurt å rygge inn på parkeringsplassen.

MÅLTID: Barna får alle måltider servert i barnehagen. Tre fulle måltid hver dag. Minst en gang pr uke lager vi varm mat. Barnehagen er meldt inn i ”fem om dagen”, det vil si at barnehagen har et stort fokus på sunn og god mat, og at vi serverer frukt og grønnsaker hver dag.

For å få mest mulig ro rundt frokostbordet har vi ikke mulighet til å komme ned i garderoben. Dersom dere kommer i dette tidsrommet må dere selv følge barnet opp i barnehagen. Frokost er kun et tilbud til de som er kommet i barnehagen **før** kl.09.00. Det er fint om foreldre gir beskjed om barnet har spist hjemme.

KLÆR: Barna må ha minst ett fullstendig klesskift i barnehagen. Barna skal også ha ett ekstra skift i sekken sin. Pakk dette inn i en pose så det ikke blir vått på regnværsdager. Ta med klær til utebruk hver dag. Husk at alle klær/sko skal merkes med navn! Barnehagen er ikke ansvarlig dersom klær blir borte. Det er foresattes ansvar å ta med vått og skittent tøy hjem. Oppdater jevnlig barnas skuffer. Om vi ser det mangler noe i skuff, tøy eller sekk legger vi lapp i skuffen. Vi gir gjerne anbefalinger på hvilket tøy som fungerer best. Vi er ute minimum fem timer hver dag, så det er viktig med godt tøy og gode sko som tåler vann (Sjekk størrelser på klær og sko, at de sitter godt)
Hver fredag skal alt av tøy og sko tas med hjem.

EGNE LEKER: Av og til kan barna ha med egne leker hjemmefra til barnehagen. Dette kaller vi «ha med-dager» og dette gis det beskjed om i månedsbrevene. Barnehagen er ikke ansvarlig dersom leker som er tatt med hjemmefra blir borte eller ødelagte. Vi ønsker ikke at barna har med leker med høy lyd, de dagene det er «ha med-dag». Det er bare tillat å ha med kostyme/ leker på Ta-med-dagene eller karneval. Det er viktig å merke leker med navn.

BLEIEBARN: Bleier må barna ha med selv til barnehagen (ikke «up & go»). Vi gir beskjed når det er få bleier igjen. Da henges det opp en lapp på skuffen. Ha alltid to bleier i sekken, til tur.

SOVING: De barna som skal sove i barnehagen må ha med seg et eget teppe eller sovepose.

STENGT: Barnehagen har fem planleggingsdager i året hvor det holdes stengt. Disse dagene får dere utdelt på et eget skriv, og det blir informert om det på foreldremøtet.

2022:

Mandag 1. august

Mandag 7. November

2023:

Mandag 2. januar

Tirsdag 11. April

Fredag 19. Mai

Onsdag før påske og lille julaften stenger barnehagen kl.12:00. Dersom det skulle bli tre barn eller færre de dagene, blir barnehagen stengt. Dette kan også forekomme på typiske feriedager, som mellom jul og nyttår og i påskeuka.

Julaften og nyttårsaften er stengt. Vi har ferielukning 4 uker i juli måned.

Endret august 2022